

Ahıska'dan Selâm

H. İbrahim ATAMAN

“Selâmün aleyküm!” diyerek selâmlıyorum.

“Aleykümü selâm! diye karşılık veriyor.

“Eviniz, yurdunuz, vatanınız hayırlı mübarek olsun!

“Sağ olun, sizler de hoş gelmişsiniz.” diyor.

“Hoş bulduk!” diyerek kendisini tanıttığını istiyorum:

“Benim adım Müslim. Aslen Axısxalıyım. Dede, babalarımız Sovyet rejimi döneminde buradan sürgün edilmişler. Özüm de bu topraklara dönmek için, Vatan Cemiyeti’nde 33 sene çalışmışım. Tabii ki büyük Türkiya’mızın yardımcıyım. Allah’a şükürler olsun ki babamın yurdundayım. Bugün de Türkiya’dan çok değerli misafirlerim var, çox razıyım, çox mutliyim. Çünkü ben onları misafir ediyerim burda, benim kısmet oldi onlarla bir luxma etmek yemeye, burda oturmaya, tanış olacağız tabii. Yaşasın bizim büyük Türkiya’mız, yaşasın dostlar, yaşasın vatan, Axısxa Vatan. Tabii ki bunda kazanıp yani sahap çıxmax, buni saxlamayı başarmax lazım.”

“Ne kadar oldu buraya geldiğiniz?”

“Alti ay oldi buraya geldiğim.

“Daha yeni geldiniz!”

“He, alti aydır buraya köçtüğüm

“Daha önce neredeydiniz?”

“Azerbaycan’da yaşıyordum, Saatli rayonunda., çox yaxşıydi Azerbaycan’da Azeri kardaşlarımızla çox mutli yaşıyerdux. Tabii burası vatandır, kalxıp gelmax lazım, kendi toprağımıza sahap çıxmax lazım.

“Bu evi parayla mı satın aldınız?”

“Tabi, tabi, paraynen aldux. Biraz borcumuz var, oni de çalışıp veriyoruz; yavaş yavaş, Allah’ın yardımcıyım...”

“Allah hayırlı uğurlu etsin.

“Allah razı olsun, çetin işsiz olmaz!”

“Sizi tanıyalım, nerden geldiniz, nerelisiniz

“Ben Nalçık’tenim, Kabardin-Balkariya’dan; buradaki köyüm Gorgul.

“Ata babalarınız Ahıska’dan gitmiş, değil mi?”

“Tabii, babam, anam 1944 sürgününde Adıgön rayonundan Özbekistan’a getmişdir. Orada bir on yıl yaşadux biz. Ben on yaşına kadar orada yaşadım. 1948’de dünyaya gelmişim. 1959’da Özbekistan’dan Azerbaycan’a geldux. Azerbaycan’ın Adıgön Kolhozuna, 18 yıl orada yaşadım. Sonra 77’de kalxıp Rusya’nın Kabardin-Balkariya bölgesine geldux. Şimdi orada yaşıyerux. Azerbaycan’da toyumuz var idi, oraya gittim Bacanağım Müslim de oraya gelmişti. Dedi ki bacanax, gel seni yerleri gezdirmeye götürerem oraya. İşte ondan kahtux geldux buraya. Geldux işte köyleri dolaşıp Axısxa şehrine geldux. Adıgön, Gorgul’i gezdim, oraları dolaşıp geldim; şimdi burada misafirim.”

“Şimdi annenle baban anlattığı hatıralar, burada gezerken gözünde canlanıyor mu? Ne düşünüyorsun?”

“Buralardan giderken çok eziyet çekmişler. Sürgünden önce babamı askere götürmüşler, 1941’de. Halkı Özbekistan’a sürmüşler. Sonra o Özbekistan’da ailesini arıyor. Önce yetim yurdunda kardeşlerini buluyor, Pskenti rayonunda. Orada Zanavlı bir adam rast gelip bununla ilgileniyor. Amcasının oğullarını buluyor. Orada evleniyor, Pskenti rayonunun Telman Kolhozuna gelin götürüyor. Öyle yaşamış gitmişler.

“Siz de bu tarafa, vatana gelmeyi düşünüyor musunuz? Yoksa orda rahatınız ey mi, ne düşünüyorsunuz?”

"Axısxa'ya elbette, şimdi biz geldux ayın 5'inde, 12'si öğleden sonra toplantı oldu. Orada Türkiye'den de iki misafir varidi. Çox güzel şeyler konuşuldu. Dönüş için nasıl hareket edilecek, neler yapılacak izah edildi.

"Siz kendinizi tanıtır mısınız?"

"Ben Nuri Tefvikoğlu.

"Sürgünden önce burada hangi köydeydiniz?"

"Özbekistan'a gitmeden evvel biz buranın Adıgön rayonuna bağlı Bolacur köyündeydik. Şimdi Gürcistan'a geldux, Kutayis şehrinde oturuyoruz, Kopitnai'de. 1983 yılında geldik oraya.

"Demek hayli olmuş sizin geldiğiniz..."

"He, konuğumuz vardı, dedux gedip dolaşalım biraz.

"Posxov'dan kimseleri tanıyor musunuz? Veya dedeleriniz babalarınız..."

"Şimdi ben tanımıyorum ama, bibim var idi benim, babamın ablası, o tanıyordu; orda akrabaları var idi onların. Onlar kaset yollıyerdiler buraya..."

Yanında duran karısına uzatıyorum mikrofonu.

"Yıllarca başka yerlerde yaşadınız, şimdi öz ana vatanınıza geldiniz, neler hissediyorsunuz?"

"Neler hissediyerux... Öyle bil ki şimdi öz ana vatanımıza geldux, anamızın kucağındayux. Kendimi böyle hissediyorum. Başka yerlerde anasız yaşamışız. Ne bileyim, burası vatandır, bizim vatanımız... İstiyoruz ki bizim Türkler, yani bizim halkımız hep buraya gelsin."

Büyük oğluna diyorum ki:

"Sen de bu yaşa kadar başka yerdeydin, genç bir delikanlı olarak ata yurduna döndün, ne diyeceksin?"

"Burası vatanımızdır. Axısxa Türklerinin hepsi

gelsinler buyursunlar; Uruset'ten, Türkiya'dan nerde olsax da vatana gelax. Türkiya'da da olsax bura vatandır, ora da vatandır, gelin buraya Türkler, Axısxali Türkler!"

Küçük oğluna dönüyorum, ama o konuşmuyor. Annesi araya giriyor:

"Yaşar'ın arkadaşları Azerbaycan'da kaldı."

Burada teze dost bulmak istemiyor musun?"

Cevap veriyor:

"Yox, burada Gürcilerdür..."

Baba yeniden söz alıyor:

"Yazıyor ki, belki de borcundan kurtulamadım vatan! Ömür bahar değil ki, bir dakika izin versin, koynunda can verem vatan, toprağında çürüyeyim ki artsın toprağın... **Ben dünyanın en mutlu insanların olduğum ki bugün öz dede baba yurdundayım.** 63 sene geçmesine rağmen şerefli Axısxa Türkleri siyasi savaş vererek böğün böyük Türkiya'mızın Gürcistan Cumhurbaşkanı Savakaşvili canablarının yardımıyla böğün öz ana yurdumuzdayux. Çox mutluyum çox şerefli bir gün yaşıyerim. Ne diyem bütün Axısxalilere bele mutlu günler yaşamalarını arzu ediyerim. Herkeş kalxsın gelsin öz ana baba yurduna. **Vatan öz oğullarıyla vatandır. Böğün vatanımız öz oğullarına sesleniyor, dünyanın neresinde olursa olsun Axısxali, ona Axısxa Türki diyorlar, o Axısxalidir.** Bu lehçede konuşan dünyada vahit bir topluluk varsa o da biziz. Bu toprağın bir sahibi varsa o da biziz. Bu toprağı seven de biziz. Hepimiz toplu bir şekilde Axısxa'ya dönersek burası bizim için tabii böyük bir vatan olur. Dövletlerin dünya dövletlerinin yardımıyla tabii bunlar olacaktır. Çünkü Axısxa Türkleri çox çile çekmiş bir toplumdur. Fergana hadisesi, başka hadiseler bizi yormuş, ekonomi bakımından çöküntü yaratmış. Bu bakımdan böyük Türkiya'mıza sesleniyoruz ki az da olsa

bizlere yardımcı olsunlar. Buraya gelen insanlara az manevi destek olsunlar. Bögün Türkiyadan gelmiş bizi kameraya çekiyorlar. Bu da bizim için manevi destektir, bizim için arkadır. Her biri Türkiyadan yahut da bizi deyip gelen insanlarımız bizler için, biz onları özümüz için en sıcak, en yakın arkadaş olarak görüyoruz. Bunlara bizim ihtiyacımız vardır. Ben bunlar hakkında heç birşey konuşmax ve vaxdızı almax istemiyorum. **Axısxa, 63 yıl sora koynuni açmış, Axısxa Türklerini gözliyer.** Bizler bundan bir sene altı ay önce ilk kalem kuşları yani Axısxa'ya gelen Axısxalilerdenim. 63 yıl seneye rağmen 31 yıl Vatan Cemiyetinde çalışmış, siyasi mücadele vermiş arkadaşlardan biriyim. Ben, öz toprağıma sahip çıkıp buraya geldim, mücadelemi kazandım Sonra da çoluk çocuğum için yuva kurdum, bunlar yaşayacaklar. Vatan sağ olsun, arkadaşlarımız sağ olsun, yaşasın büyük Türkiya'mız, yaşasın Gürcistan.

Sağ olun, Allah razi olsun.

Mikrofonu başka birine uzatıyorum.

“Hoş geldiniz. Sizler de ata yurduna dönenlerdensiniz.

“Hoş günüz olsun, öyledir.

“Ne zaman geldiniz?

“Geldiğim üç ay oldu.

“Nerede yaşıyordunuz?

“Azerbaycan'da, Saatlı'da yaşıyordum.

“Annenizden babanızdan neler duydunuz? Neler anlattılar Ahıska hakkında?

“Anamızdan babamızdan duydux ki burası bizim öz vatanımızdır, öz dede baba yurdumuzdur. Biz de çalışıp geldux buraya.

“Şimdi burada ne işle uğraşıyorsunuz? Çalışıyor musunuz?

“Şimdilik çalışmıyerux. İşsizux. Ama beni işe çağırıyerler burda, poliklinikaya.

“Ha siz doktordunuz değil mi?

“Evet, ben doktorum.

“İsminizi bağışlar mısınız?

“İsmim Server, Server Doxtor.

“Kaç kişi geldiniz buraya?

“Biz ailece geldux. Yani üç kişi. Ben, eşim ve kızım. İki oğlum da Tiflis'tedir. Evli kızım Azerbaycan'da kaldı.

Bir dedeyle konuşuyoruz.

“On dört yaşında Özbekistan'a sürdüler. Babam, anam ve dört kardışım orada rahmetli oldular. Orada yaşadux, taa 74 yılına kadar. 74'te kalxıp Rusya'ya, Kabardin-Balkariya'ya geldim. Kabardin-Balkariya'da yaşadux. Bildir eylül ayında geldim Axısxa'ya, evleri aldux. Ondan gettux, gelmeye paramız yetmedi ki gelip burada yaşıyax. Buyul mart ayının 16'sında Kabardinadan çıxdux, geldux, işte burada yaşıyerux.

“Kaç nüfus geldiniz buraya?

“Beş kişiyiz. Oğlumun karısı, üç çocux. Beş can geldux buraya.

“Önce sürüldünüz ve geri geldiniz. Neler hissediyorsunuz?

“Biz o kaçınıcı yılda ki vatan için mücadeleye başladux, Moskova'ya gediyerdux, ondan Tiflise geldux. Şevardnadze bize yol vermedi ki gelax. O deyni oldux ki şimdi geldux çıxdux buraya. Yaşıyerux. Oğlum Türkiya'ya getti. Orada çalışacax. Ben Kabardin-Balkariya'da yigirmi beş yıl mollalux ettim mescitte. Camimiz var idi, iki katli camimiz var idi bele... herkeş beni tanur. Şennigin ölüsünde, sağında, toyunda ben ögde geden adamım.”

Gelin hanıma dönüyorum:

“Vatanda olmax eydür...” diyor.

Mikrofonu torun kıza tutuyorum:

“Hee, güzel...”

Dede karışıyor söze:

“De ki burası vatan!...”

